

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΕ
ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΟΥ

Τα 44 σημεία προστασίας του περιβάλλοντος

Συμβολή
στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος
5 Ιουνίου 1977

Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. Ελληνική Εταιρεία Έρευνας Ελέγχου Ρυπάνσεως
Υδάτων Εδάφους Αέρος

ΑΘΗΝΑΙ ΙΟΥΝΙΟΣ 1977

Η Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. είναι επιστημονική οργάνωση χωρίς επαγγελματικούς σκοπούς και όφελος για τα μέλη της. Βασικός της σκοπός είναι η ενημέρωση του Κοινού και η κατά οποιονδήποτε τρόπο ενίσχυση και υποβοήθηση των Κρατικών Αρχών, των Αρχών της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και των Δημοσίων Υπηρεσιών στις προσπάθειές τους για την προστασία του Ελληνικού Περιβάλλοντος.

Το γλωσσικό ιδίωμα της 2^{ης} Εκδόσεως του «44 Σημείων Προστασίας του Περιβάλλοντος» διατηρήθηκε το ίδιο με της 1^{ης} εκδόσεως. Μόνο η ορθογραφία του Προλόγου της 2^{ης} Εκδόσεως έχει προσαρμοσθεί.

Η Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. θεωρεί υποχρέωσή της να ευχαριστήσει την ΛΑΡΚΟ Α.Ε., η οποία ανέλαβε εξ ολοκλήρου την δαπάνη της εκδόσεως αυτής.

«Τα 44 Σημεία Προστασίας του Περιβάλλοντος».
2^η Έκδοσις (1977).
© Κοπιδάιτ Ε.Ρ.Υ.Ε.Α.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
1^{ης} Εκδόσεως (1972)

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Τεχνολογική πρόοδος συνοδεύεται από επιζήμιες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Εν τούτοις οι επιζήμιες αυτές επιπτώσεις είναι δυνατόν να γίνουν ολιγώτερο σοβαρές, αν όλοι γνωρίζουμε τα αίτια της μόλυνσεως, ρυπάνσεως ή αλλοιώσεως του περιβάλλοντος και βοηθήσουμε ο καθένας μας για την μείωσι αυτών των επιπτώσεων.

Αυτό είναι φανερό από σύγκρισι των πόλεων των Η.Π.Α., ή των πόλεων του Ρουρ, των Αγγλικών, ή ακόμη των Ιαπωνικών βιομηχανικών πόλεων με το περιβάλλον των πόλεων της Ελβετίας, της Αυστρίας, της Δανίας, ή ακόμη και της Σουηδίας. Η διαφορά είναι μεγάλη (αν και ήδη όπου επεβλήθησαν αυστηρά μέτρα η βελτίωσις του περιβάλλοντος στις περισσότερες περιπτώσεις ήταν ραγδαία) οφείλεται δε και στο βασικό γεγονός ότι οι τελευταίες αυτές χώρες εγκαίρως ενημέρωσαν του κατοίκους των, επί των αιτίων και επιπτώσεων της αλλοιώσεως. Αυτό πρέπει οπωσδήποτε να γίνη και στην χώρα μας.

Βέβαια η βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξις της Ελλάδος αναμφισβήτητα αποτελούν βασικούς και σοβαρούς παράγοντες αλλοιώσεως του περιβάλλοντος. Εν τούτοις τα 8.600.000 των Ελλήνων, ως ατόμων, ως ιδιωτών, αλλοιώνουν το περιβάλλον, με την άγνοια, την αδιαφορία, ή και την απραξία τους, εξ ίσου.

Εάν συνεπώς ο καθένας μας στο σπίτι του, στην εργασία του, στο γραφείο του, στο εργοστάσιο, κάνει κάτι για να βοηθήση, οσονδήποτε μικρό και αν είναι αυτό, τότε αναμφισβήτητα η διαφορά θα είναι πολύ μεγάλη. Γιατί είναι απολύτως βέβαιο ότι όταν σαν άτομα και σαν ιδιώτες μάθουμε να προστατεύουμε το περιβάλλον, τότε και σαν εκπαιδευταί, σαν επαγγελματίαι, σαν εργοδότηι ή σαν υπάλληλοι, θα κάνουμε και εκεί το ίδιο. Και συνεπώς η βελτίωσις θα είναι ακόμη πιο σημαντική.

Μέσα σ'αυτά τα πλαίσια η Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. θεωρεί υποχρέωσί της να ενημερώση το ελληνικό κοινό.

Η έκδοσις των «44 Σημείων Προστασίας του Περιβάλλοντος» αποτελεί το δεύτερο βήμα και απευθύνεται στους μεγάλους. Το πρώτο βήμα ήταν το «Αλφαβητάριο Προστασίας του Περιβάλλοντος» που απευθυνόταν στα μικρά παιδιά.

Η Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. ελπίζει ότι οι δύο αυτές εκδόσεις της, το «Αλφαβητάριο Προστασίας του Περιβάλλοντος» και «Τα 44 Σημεία Προστασίας του Περιβάλλοντος» με την συμπαράστασι των Κρατικών Υπηρεσιών και των μέσων Ενημερώσεως του Κοινού, θα ήταν δυνατόν να θεμελιώσουν την δημιουργία της απαραίτητου «Συνειδήσεως του Περιβάλλοντος» στο ελληνικό Κοινό.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
2ας Εκδόσεως (1977)

Πριν πέντε χρόνια εξεδόθη από την Εταιρεία μας το «Αλφαβητάριο Προστασίας του Περιβάλλοντος», ένα εικονογραφημένο τεύχος για τα παιδιά του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού Σχολείου. Τυπώθηκε σε 25.000 αντίτυπα που κυκλοφόρησαν δωρεάν σε όλα τα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά Σχολεία της Χώρας. Η επιτυχία του ήταν τέτοια ώστε να ζητηθούν από τους Επιθεωρητάς και τους Γενικούς Επιθεωρητάς της Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως περισσότερα από 100.000 αντίτυπα τα οποία δυστυχώς δεν είχε η Εταιρεία μας τα οικονομικά μέσα να τυπώσει.

Λίγους μήνας αργότερα εξεδόθησαν πάλι από την Εταιρεία μας «Τα 42 Σημεία Προστασίας του Περιβάλλοντος». Και αυτή η έκδοση τυπώθηκε σε 25.000 αντίτυπα, κυκλοφόρησαν κι αυτά δωρεάν σε όλες τις οργανωμένες ομάδες κατοίκων της Χώρας.

Μέσα στα πέντε χρόνια που πέρασαν, 1972-1977, το ελληνικό περιβάλλον, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά του κέντρα, κυρίως δε στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, αλλά και στους κλειστούς κόλπους και τις αβαθείς θάλασσές του, όπως ο Σαρωνικός, ο Θερμαϊκός, ο Παγασητικός, ο Ευβοϊκός και σε μικρότερο βαθμό ο Πατραϊκός και ο Μαλιακός, έπαθαν μεγάλες ζημιές, σε βαθμό να υποβιβασθεί σαφώς το επίπεδο ζωής των κατοίκων των περιοχών αυτών.

Εν τω μεταξύ τόσο ο Τύπος όσο και το Κοινό, αλλά και το Κράτος άρχισαν να ενημερώνονται και να αντιδρούν. Για να ενισχύσουμε την αντίδραση αυτή, την ενημερωμένη όμως και υγιή αντίδραση, επανεκδίδουμε τα «42 Σημεία Προστασίας του Περιβάλλοντος» με ασήμαντες αλλαγές βελτιώσεως και προσθήκες. Γιατί μέσα στα πέντα αυτά χρόνια άλλαξαν και οι συνθήκες. Άλλες προς το χειρότερο, άλλες προς το καλλίτερο. Το 1972 η Αθήνα δεν περιλαμβανόταν στις πόλεις του δυτικού κόσμου με πολύ ρυπασμένη ατμόσφαιρα, ενώ σήμερα ατυχώς περιλαμβάνεται. Το 1972 δεν μπορούσαμε να γράψουμε τα Σημεία 36 και 37, γιατί δεν υπήρχε Κοινοβούλιο, αφού ήταν δικτατορία, ενώ σήμερα μπορούμε.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Αυτό το μικρό κόσμημα που κυκλοφορεί μέσα στο σύμπαν και λέγεται γη, φαίνεται ασήμαντο όταν το βλέπει κανείς μέσα στο διάστημα. Και αυτό το λεπτό, το εξαιρετικά λεπτό στρώμα που την περιβάλλει, η ατμόσφαιρα, είναι όλος ο αέρας που διαθέτουμε. Παραπάνω δεν υπάρχει». Αυτά είτε ο Frank Bormann όταν πρωτοείδε τη γή από το διαστημόπλοιο ΑΠΟΛΛΩΝ 8.

Ξεκινώντας από τις απλές αυτές αλήθειες, που χαρακτηρίζουν την γή μας, σκεφθήκαμε πόσο αναγκαίο είναι να διατυπώσουμε μερικές απλές σκέψεις, που αν τις καταλάβουμε τότε πρέπει ασφαλώς να μας οδηγήσουν στην αλλαγή της συμπεριφοράς μας προς το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε.

Πριν επτά χρόνια περίπου ένας φοιτητικός όμιλος στη Ζυρίχη προσκάλεσε μια τραγουδίστρια για μια συναυλία, κι εκείνη σε όλα της τα τραγούδια διεμαρτύρητο για την καταστροφή του περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα με την συναυλία δημοσιεύθηκε και ένας κατάλογος με «Τα 44 σημεία της Προστασίας του Περιβάλλοντος», όπως συνετάγησαν από τον Wolfgang N. Naegli για λογαριασμό της Παγκοσμίου Οργανώσεως για την Προστασία των Αγριμιών και Θηραμάτων (World Wildlife Fund) που ιδρύθηκε το 1961 στην Ελβετία.

Η ΕΡΥΕΑ θεώρησε πως η επεξεργασία αυτών των 44 σημείων της Προστασίας του Περιβάλλοντος, η προσαρμογή τους στα ελληνικά μέτρα και τις ελληνικές συνθήκες και η δημοσίευσίς τους θα μας βοηθούσε στο να διατηρήσουμε το ακόμα σχετικώς καθαρό ελληνικό περιβάλλον καθαρό και τα επόμενα χρόνια. Θα βοηθούσε ακόμα και τις μεγαλουπόλεις να γίνουν καθαρότερες αντί να γίνουν χειρότερες από ό,τι είναι σήμερα, πράγμα που γίνεται κάθε ημέρα και μάλιστα με γοργό ρυθμό.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο άνθρωπος παρ' όλα τα κατορθώματά του εξακολουθεί να είναι τμήμα της φύσεως. Όταν αποθάνη η φύσις θα εξαφανισθή και ο άνθρωπος. Η προστασία συνεπώς της φύσεως είναι και προστασία του ανθρώπου. Είναι προϋπόθεσις της επιβιώσεώς του.

Η ευθύνη για την διατήρησι των φυσικών τοπίων και προστασία των φυτών και των ζώων βαρύνει εμάς. Πολλά ζώα και πολλά φυτά δεν τα γνωρίζουμε, όπως δεν γνωρίζουμε και τί ρόλο έπαιξαν στη φύσι. Δεν τα γνωρίζουμε γιατί εξαφανίστηκαν. Και τα ζώα και φυτά που εξαφανίζονται είναι απόδειξις της αλλοιώσεως του περιβάλλοντος στο οποίον ζούμε.

Βέβαια η αλλοίωσις του περιβάλλοντος είναι φαινόμενο που συνοδεύει τον πολιτισμό. Ο πολιτισμός είναι συνέπεια της οικονομικής αναπτύξεως. Βασικός δε παράγων της οικονομικής αναπτύξεως είναι η βιομηχανία. Δεν είναι λοιπόν σωστό να καταφερόμαστε κατά της βιομηχανικής αναπτύξεως αδιάκριτα. Μπορούμε και πρέπει να καταφερόμαστε κατά της κακής βιομηχανίας, της βιομηχανίας που ρυπαίνει και αλλοιώνει το περιβάλλον. Αλλά και να υποστηρίξουμε την ανάπτυξι της βιομηχανίας όπου πρέπει και όταν παίρνει όλα τα μέτρα που είναι δυνατά για την προστασία του περιβάλλοντός της.

Η πλέον επιβλαβής επίδρασις επί του περιβάλλοντος είναι ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός των ανθρώπων. Και εφ' όσον ο πληθυσμός αυξάνει, αυξάνουν τα πάντα. Το μόνο που δεν αυξάνει είναι η επιφάνεια του πλανήτη μας, ο αέρας και τα νερά και οι πρώτες ύλες. Αυτά είναι σταθερά.

Λογαριάζουν ότι μετά 50 χρόνια πολλές, και μετά 200 χρόνια οι περισσότερες, από τις πρώτες ύλες που κρύβονται στο έδαφος και χρειάζονται για τον σημερινό πολιτισμό μας θα έχουν καταναλωθεί.

Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού υπάρχει σε όλες τις χώρες, περισσότερο όμως στις μη πολιτισμένες. Η γέννησις ενός ανθρώπου σε μια εκβιομηχανισμένη χώρα σημαίνει 25πλάσια επιβάρυνση του πλανήτη από την γέννηση ενός ανθρώπου σε μια μη ανεπτυγμένη χώρα. Γιατί ο πολιτισμένος άνθρωπος είναι εκείνος που καταναλίσκει πολλές πρώτες ύλες και πολλή ενέργεια, εκείνος είναι που τρώει περισσότερο απ' ό,τι του χρειάζεται και εκείνος που ρυπαίνει την ατμόσφαιρα, δηλητηριάζει τα νερά και παράγει βουνά απορριμμάτων. Αλλά ο πολιτισμένος άνθρωπος είναι επίσης μορφωμένος και ενημερωμένος και μπορεί να καταλάβει τους κινδύνους των πράξεών του και να τους καταπολεμήσει επιτυχώς.

ΤΑ 44 ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ο παρακάτω κατάλογος των 44 σημείων δεν πρέπει να θεωρηθή οριστικός και αμετάβλητος. Είναι ένας κατάλογος των σπουδαιότερων και περισσότερων συχνών κινδύνων, οι οποίοι απειλούν το περιβάλλον μας. Τα σημεία αυτά πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα προς τις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Μερικά σημεία θα εξαφανισθούν, είτε γιατί θα χάσουν την σημασία τους με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, είτε γιατί θα καταστούν αυτονόητα με την αυξανόμενη κατανόησι του πληθυσμού της γής για την σημασία του περιβάλλοντός του. Θα προστεθούν ίσως άλλα σημεία. Εκείνο που όλοι ελπίζουμε είναι ότι ο αριθμός των σημείων αυτών συνεχώς θα ελαττώνεται και η ελάττωσις αυτή θα σημαίνει την επιτυχή επίλυσι των προβλημάτων του περιβάλλοντος.

Για πολλούς ανθρώπους δεν έχουν σημασία όλα τα σημεία. Ο ένας δεν έχει κήπο, ο άλλος δεν έχει αυτοκίνητο. Ο ένας ζη στο χωριό, ο άλλος ζη στην πόλι. Αλλά ο καθένας μας θα βρη αρκετά σημεία με τα οποία μπορεί να βοηθήσει, και μαζί με χιλιάδες άλλους ανθρώπους να συντελέσει, ώστε να κρατήσουμε το περιβάλλον μας καθαρό και ακόμα να το βελτιώσουμε.

Σημείον 1: Δώσε στα παιδιά σου καλή ανατροφή και μόρφωσι ώστε να γίνουν άνθρωποι με συναίσθησι των ευθυνών τους και για την ζωή και για τους

συνανθρώπους τους και για το περιβάλλον τους. Όλα τα παιδιά του κόσμου πρέπει να μάθουν πως ο άνθρωπος δεν έχει μόνο δικαιώματα, έχει και υποχρεώσεις.

ΝΕΡΑ

Σημείον 2: Το καθαρό νερό δεν είναι ανεξάντλητο. Τα φωσφορικά κυρίως άλατα στις λίμνες και τις θάλασσες, ευνοούν την ανάπτυξη των φυτών περισσότερο απ' ότι πρέπει και διαταράσσουν την κυκλοφορία του οξυγόνου του νερού, που είναι απαραίτητο για να είναι νερό καθαρό και να υπάρχει ζωή.

Σημείον 3: Μην είσαι σπάταλος με το νερό. Κλείνε τις βρύσες όταν δεν χρειάζεσαι άλλο νερό. Φρόντιζε για την επισκευή των ελαττωματικών συνδέσεων ή μάθε μόνος σου να τις αντικαθιστάς και να τις επισκευάζεις.

Σημείον 4: Ποτέ μη χρησιμοποιείς απορρυπαντικά με σπατάλη, γιατί τα περισσότερα απορρυπαντικά περιέχουν φωσφορικά και ένζυμα και μπορούν να προκαλέσουν αλλεργίες δέρματος και των αναπνευστικών οργάνων. Επί πλέον όμως αλλοιώνουν και τα νερά.

Σημείον 5: Φρόντισε ώστε το σπίτι σου και όλα τα σπίτια του Δήμου σου ή της Κοινοότητός σου να έχουν εγκαταστάσεις καθαρισμού των ακαθάρτων υδάτων, ή να συνδέονται με μια κεντρική εγκατάσταση καθαρισμού. Πάντως τα ακάθαρτα νερά του σπιτιού σου δεν πρέπει να βλάπτουν το περιβάλλον.

Σημείον 6: Χρησιμοποίησε λιπάσματα στις κανονικές ποσότητες και ανακάτεψέ τα καλά με το έδαφος ώστε να μη μπορούν να ξεπλυθούν εύκολα. Τα λιπάσματα μολύνουν το έδαφος όταν είναι περισσότερα απ' όσα χρειάζονται και από το έδαφος μολύνουν εν συνεχεία και τα νερά. Τα νιτρικά λιπάσματα συγκεντρώνονται στο πόσιμο νερό και προκαλούν ανωμαλίες στον άνθρωπο, κυρίως στα βρέφη.

Σημείον 7: 1 λίτρο ορυκτέλαιο, οποιοδήποτε ορυκτέλαιο, κάνει 1 εκατομύριο λίτρα νερού ακατάλληλο για να το πούμε. Φρόντιζε συνεπώς όταν αλλάζεις τα λάδια μιας οποιασδήποτε μηχανής, είτε του τρακτέρ, είτε της αντλίας, είτε του αυτοκινήτου σου, να μη χύνεται τίποτε απ' έξω, αν βέβαια αυτό είναι δυνατόν. Τα παλιά λάδια δώσε τα πίσω στα πρατήρια από τα οποία αγοράζεις το καθαρό λάδι, έστω και δωρεάν. Έτσι γίνεται οικονομία στα ορυκτέλαια, γιατί μπορεί μετά από καθαρισμό να ξαναχρησιμοποιηθούν και έτσι δεν μολύνουνε το έδαφος και τα νερά.

Σημείον 8: Όταν γεμίζεις ένα δοχείο βενζίνη ή πετρέλαιο, ή όταν το γεμίζεις οποιοσδήποτε άλλος, φρόντιζε να μη το γεμίζεις ως τα χείλια. Φρόντιζε επίσης να κλείνεις το πώμα στεγανά. Η βενζίνη ή το πετρέλαιο που χύνεται ρυπαίνει τον αέρα και το έδαφος και τα νερά.

ΑΕΡΑΣ

Σημείον 9: Φρόντιζε για την ρύθμισι του οποιοδήποτε καυστήρος της οποιασδήποτε μηχανής, αλλά και του καυστήρος που θερμαίνει το σπίτι σου.

Σημείον 10: Μη χρησιμοποιείς κακής ποιότητας καύσιμα, με υψηλή περιεκτικότητα σε θειάφι. Το ακριβό καύσιμο είναι στην πραγματικότητα φθηνότερο από το φθινό,

γιατί η διαφορά τιμής δεν είναι μεγάλη και γιατί του κακού καυσίμου γίνεται πάντοτε σπατάλη, ενώ ταυτόχρονα μολύνεται ο αέρας. Να επιμένεις σ' αυτό το σημείο όχι μόνο για τον εαυτό σου αλλά και για τους φίλους σου και γείτονές σου. Προσπάθησε ώστε κάποιος αρμόδιος της Κοινότητας του Δήμου σου να είναι υποχρεωμένος να ελέγχει μια φορά τον χρόνο όλους τους καυστήρες οποιασδήποτε μηχανής και οποιασδήποτε θερμάνσεως.

Σημείον 11: Όταν αγοράζεις ένα μεταφορικό μέσο ή οποιαδήποτε μηχανή εσωτερικής καύσεως διάλεγε εκείνη που δίδει τα καθαρότερα καυσαέρια.

Σημείον 12: Μη κάνεις περιττές διαδρομές με το αυτοκίνητο ή το τρακτέρ σου. Εάν κάνεις την ίδια διαδρομή συνεχώς κάνε την με άλλα άτομα που κάνουν την ίδια με σένα διαδρομή και έτσι αντί να μολύνουν τον αέρα 2-4 αυτοκίνητα θα μολύνει μόνον ένα. Είναι προτιμότερο να χρησιμοποιήεις τα κοινόχρηστα μεταφορικά μέσα και να επιμένεις για την βελτίωσή τους.

Σημείον 13: Πρέπει να ξέρεις ότι όταν λειτουργή ο κινητήρ εν στάσει τα επικίνδυνα καυσαέρια είναι 5 έως 10 φορές περισσότερα από τα καυσαέρια του αυτοκινήτου εν κινήσει.

Σημείον 14: Μην καις τα απορρίμματα του κήπου σου σε ανοικτές φωτιές. Τα πράσινα φύλλα και τα κλαδιά είναι κατάλληλα για την παραγωγή φυσικού λιπάσματος, αν παραχωθούν στο χώμα.

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Τα πραγματικά απορρίμματα είναι πολύ λίγα. Τα περισσότερα υλικά που πετούμε έχουν αξιόλογες πρώτες ύλες, που η ανάκτησής τους αξίζει τον κόπο έστω και αν χρειάζεται κάποια δαπάνη γι' αυτό.

Σημείον 15: Μη πετάς τα απορρίμματά σου όπου τύχει.

Σημείον 16: Προσπάθησε με κάθε δυνατό τρόπο την επανάκτησι των πρώτων υλών από τα απορρίμματα.

Σημείον 17: Πέταξε ή κάψε μόνον τα απορρίμματα εκείνα που δεν μπορούν να αξιοποιηθούν με κανένα τρόπο.

Σημείον 18: Οι δηλητηριώδεις ουσίες πρέπει να συγκεντρώνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και να απορρίπτονται με προσοχή, ώστε να μην κάνουν καμιά ζημιά.

Σημείον 19: Μη δέχεσαι προϊόντα σε συσκευασία που πετάγεται. Αγόραζε προϊόντα των οποίων η συσκευασία ξαναχρησιμοποιείται. Πίεσε έτσι τους βιομηχάνους να χρησιμοποιούν δοχεία και υλικά συσκευασίας που ξαναχρησιμοποιούνται πολλές φορές.

Σημείον 20: Το χαρτί αποσυντίθεται εύκολα. Ο σίδηρος και ο τενεκές σκουριάζουν. Τα πλαστικά υλικά όμως παραμένουν στις όχθες των ρυακιών, στις ακτές της θάλασσας, στα δάση, επί χρόνια ολόκληρα, αμετάβλητα και αναλλοίωτα.

Τα μέχρι σήμερα χρησιμοποιούμενα πλαστικά υλικά δεν μπορούν να καταστραφούν εύκολα. Κατά την καύση του πολυχλωριούχου βινυλίου (PVC), του συνηθέστερου από τα πλαστικά υλικά, παράγεται αέριο που με την υγρασία του αέρος μεταβάλλεται σε υδροχλωρικό οξύ. Και άλλες πλαστικές ύλες περιέχουν επιβλαβή συστατικά.

Σημείον 21: Μην αγοράζεις και μη χαρίζεις προϊόντα που η συσκευασία τους είναι περισσότερη από εκείνη που χρειάζεται. Προϊόντα που ήδη είναι συσκευασμένα από τον κατασκευαστή μην αφήνεις να τα ξαναπακετάρουν.

Σημείον 22: Να χρησιμοποιήσεις για τα ψώνια σου την δική σου τσάντα ή δίχτυ της παλιάς μόδας, ή χάρτινες τσάντες. Να επιστρέφεις στο κατάστημα από το οποίο έκανες τις αγορές σου τα υλικά συσκευασίας εφ' όσον μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν, ακόμα και όταν αυτή η επιστροφή γίνεται χωρίς καμιά πληρωμή.

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑ

Περιτριγυριζόμαστε από δηλητήρια που ο άνθρωπος με απερισκεψία τις τελευταίες 10ετίες πετά αριστερά και δεξιά.

Το DDT ανιχνεύεται στους πγκουίνους του Ν. Πόλου, χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από τον πολιτισμένο κόσμο. Το ίδιο και ο υδράργυρος, ο οποίος ανιχνεύεται στις φώκιες του Β. Πόλου.

Συχνά, ψάρια τα οποία αλιεύονται στον Ατλαντικό έχουν συγκεντρώσεις δηλητηριωδών ουσιών ώστε να είναι ακατάλληλα για τροφή.

Σημείον 23: Ράντιζε τις καλλιέργειές σου μόνον όταν αυτό είναι απαραίτητο και με όση ποσότητα χρειάζεται και με μεγάλη προσοχή. Πληροφορήσου για τις διάφορες μεθόδους προστασία των καλλιεργειών σου και για τις συνέπειες χρήσεως των γεωργικών φαρμάκων. Μη χρησιμοποιήσεις γεωργικά φάρμακα με μεγάλη υπολειμματικότητα εκείνα δηλαδή που παραμένουν αμετάβλητα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Χρησιμοποίησε μόνον εκείνα τα οποία μεταβάλλονται γρήγορα σε αβλαβείς ενώσεις.

«Τα επτά θανατηφόρα» χημικά πορίοντα που χρησιμοποιούνται στα γεωργικά φάρμακα σήμερα είναι το DDT και τα συγγενή του LINDAN, ENDRIN, CHLORDAN, HEPTACHLOR, ALDRIN, DIELDRIN. Τα φυτοφάρμακα αυτά απεσύρθησαν στην χώρα μας από την κυκλοφορία και απηγορεύθη η εισαγωγή τους.

Σημείον 24: Υποστήριζε τους παραγωγούς και τα καταστήματα που πωλούν τρόφιμα χωρίς χημικά πρόσθετα. Υποστήριζε την κρατική παρακολούθησι και τους κρατικούς ελέγχους. Προσπάθησε με κάθε τρόπο να μειώσης την χρησιμοποιήσι των χημικών μέσων.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η παραγωγή ενεργείας, ιδιαίτερα της ηλεκτρικής, είναι το μεγάλο πρόβλημα του μέλλοντος. Η ανάγκη σε ηλεκτρική ενέργεια διπλασιάζεται κάθε 10 χρόνια.

Ενώ με τα απαραίτητα τεχνικά μέσα η αλλοίωσις του αέρος και των νερών μπορεί να ελαττωθή σε ανεκτά όρια, η παραγωγή της ενεργείας είναι εκείνη η οποία αυξάνει τους κινδύνους αλλοιώσεως του περιβάλλοντος.

Η μόνη καθαρή ενέργεια είναι εκείνη που προέρχεται από τις υδατοπτώσεις και τον ήλιο. Όλες οι άλλες μορφές ενεργείας προκαλούν πλεόνασμα θερμότητας, ρύπανσι του αέρος, ραδιενέργεια και το ολιγότερο μετατροπή του οξυγόνου σε διοξείδιον του άνθρακος.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενεργείας επηρεάζει οπωσδήποτε δυσμενώς το περιβάλλον.

Σημείον 25: Κάνε οικονομία σε κάθε μορφή ενεργείας. Να αντιδράς στην χρησιμοποίησι περιττών φωτεινών διαφημίσεων και διακοσμήσεων. Σβήσε τους ηλεκτρικούς φούρνους και τις άλλες ηλεκτρικές συσκευές αμέσως μόλις δεν τα χρειάζεσαι και άφησε τον φωτισμό μόνον όταν και όσο χρειάζεται. Κάνε χρήσι των ηλεκτρικών μηχανημάτων, όχι όμως και κατάχρησι.

ΑΝΑΨΥΧΗ

Ο καθαρός αέρας, το καθαρό νερό και η ησυχία είναι βασικές προϋποθέσεις για μια υγιεινή ζωή. Εν τούτοις πολλές από τις σημερινές εξοχές προσφέρουν ακριβώς το αντίθετο και γίνονται εχθροί της ζωής. Ο άνθρωπος χρειάζεται καθαρό αέρα και ησυχία για να γλυτώση από τον θόρυβο και το άγχος της σημερινής ζωής.

Σημείον 26: Να επιμένης για την δημιουργία ζωνών πρασίνου και χώρων αναψυχής με καθαρό αέρα, καθαρά νερά, χωρίς θόρυβο και με τις απαραίτητες δημόσιες εγκαταστάσεις.

Σημείον 27: Βοήθησε ώστε οι επιφάνειες πρασίνου των οικισμών, όπου είναι δυνατόν, να μην έχουν μόνο χόρτα αλλά και δένδρα και θάμνους και μικρές λίμνες με καθαρό νερό.

Σημείον 28: Βοήθησε ώστε χώροι εγκαταλελειμμένοι επί πολλά χρόνια να μη γίνονται σκουπιδότοποι, αλλά να καλύπτονται με πρασινάδα και να γίνονται κήποι ελεύθεροι για όλους.

Σημείον 29: Βοήθησε για την δημιουργία μεγάλων εκτάσεων όπου υπάρχει πλήρης προστασία της φύσεως. Βοήθησε να γίνουν εθνικοί δρυμοί, να γίνουν πάρκα.

Σημείον 30: Μην αφήνης άδεια δοχεία από πλαστικό, αλουμίνιο ή τενεκέ, μην αφήνης κανένα απόρριμμα, μη σκορπίζης τα απορρίμματά σου δεξιά και αριστερά στη φύσι. Δεν ελαττώνουν μόνο την αξία αναψυχής ενός τοπίου, αλλά προκαλούν και την αλλοίωση του εδάφους και των νερών και δημιουργούν και κινδύνους για τους ανθρώπους και τα ζώα.

ΘΟΡΥΒΟΣ

Το να είσαι κουρασμένος και να μη σε αφήνουν να κοιμηθής είναι ασφαλώς ένα από τα μεγαλύτερα μαρτύρια, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της σημερινής εποχής. Οι μηχανές πάσης φύσεως, τα αυτοκίνητα, τα αεροπλάνα, τα ραδιόφωνα, τα τρανζίστορς, οι τηλεοράσεις, αλλά, πολύ περισσότερο απ' όλα, τα μηχανοκίνητα δίκυκλα, έχουν κάνει την κατάσταση αφόρητη.

Σημείον 31: Σεβάσου την ησυχία του άλλου όπως θέλεις να σέβεται και εκείνος την ησυχία την δική σου.

Σημείον 32: Μη κάνης θόρυβο που να ενοχλή τον άλλον, χαμήλωσε το ραδιόφωνό σου ή την τηλεόρασί σου, φρόντισε ιδίως τις ώρες της ησυχίας ώστε το μηχάνημα με το οποίο δουλεύεις να μην ανησυχή τον άλλον την ώρα που ξεκουράζεται ή προσπαθεί να κοιμηθεί.

Σημείον 33: Διαμαρτυρήσου στην αστυνομία ή στην οποιαδήποτε τοπική αρχή για το θόρυβο που κάνουν οι άλλοι και που μπορεί και πρέπει να μην γίνεται. Διαμαρτυρήσου έντονα, δίνοντας βέβαια το καλό παράδειγμα.

Είναι παράξενο αλλά και ακατανόητο πως επιτρέπεται σε ένα δίκυκλο, σε ένα μηχανάκι, μια ώρα που όλοι ξεκουράζονται ή πέφτουν να κοιμηθούν, είναι ακατανόητο πώς η αστυνομία επιτρέπει σε αυτά τα χρήσιμα μηχανήματα να γίνονται μηχανές μαρτυρίου και να ξεσηκώνουν χιλιάδες ανθρώπους την πιο ιερή ακριβώς ώρα της ξεκούρασής τους,

Η αστυνομία όμως δεν είναι παρά ένα όργανο που δημιουργήθηκε από σένα και για σένα. Αν η αστυνομία παραβλέπει αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο, εσύ είσαι υπεύθυνος, γιατί δεν διαμαρτύρεσαι όσο πρέπει και όπως πρέπει.

ΓΕΝΙΚΑ

Γράφε στους αρμοδίους, στους υπεύθυνους και σε προσωπικότητες που έχουν μεγάλη επιρροή, να επιμένουν δραστήρια στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Μίλα τους συνεχώς για το περιβάλλον.

Σημείον 34: Γράφε στην τοπική σου εφημερίδα επιστολές στις οποίες να αναφέρης τα κακώς κείμενα.

Σημείον 35: Μπούκοτάριζε τους παραγωγούς εκείνους που δεν λαμβάνουν απαραίτητα μέτρα για την ελάττωσι των ζημιών που προκαλούν στο περιβάλλον.

Σημείον 36: Μην ψηφίζεις Κοινοτάρχες και Δημάρχους που ενδιαφέρονται μόνο με λόγια για την προστασία του περιβάλλοντος. Υποστήριζε εκείνους για τους οποίους το περιβάλλον έχει σημασία.

Σημείον 37: Μην ψηφίζεις Βουλευτάς που ενδιαφέρονται μόνο με λόγια για την προστασία του περιβάλλοντος. Υποστήριζε όσους με πράξεις έχουν αποδείξει το ενδιαφέρον τους αυτό.

Σημείον 38: Γίνε μέλος τοπικών και εθνικών ομάδων δράσεως για την προστασία του περιβάλλοντος. Δίνε πάντοτε το καλό παράδειγμα στους άλλους αλλά κυρίως στα παιδιά σου.

Σημείον 39: Σκέψου την επιβλαβή επίδρασι που έχουν οι πράξεις σου στο περιβάλλον και βρες μόνος σου πώς μπορείς να μειώσης τα αποτελέσματά τους.

Σημείον 40: Πληροφορήσου από σοβαρά περιοδικά και σοβαρά βιβλία για την προστασία του περιβάλλοντος. Μην ικανοποιήσαι από εντυπωσιακές αλλά ανεύθυνες πληροφορίες.

Σημείον 41: Ενώσου με τους φίλους σου, τους γείτονές σου, τους συνδημότες σου, για να πολεμήσεις επιτυχώς στις πολιτικές οργανώσεις και στις δημόσιες υπηρεσίες την επίλυση των προβλημάτων της προστασίας του περιβάλλοντός σου.

Σημείον 42: Το καθαρό περιβάλλον είναι το πιο σημαντικό αγαθό που διαθέτει ο άνθρωπος. Στις προσπάθειές του για την προστασία του να είσαι απόλυτος. Μην επηρεάζεσαι από οποιαδήποτε κριτήρια σκοπιμότητας.

Σημείον 43: Προσπάθησε να πείσεις τους φίλους σου και τους γνωστούς σου για την ανάγκη να ακολουθήσουν τα παραπάνω σημεία.

Σημείον 44: Βοήθησε τον εαυτό σου, την οικογένειά σου, αλλά και τους νέους, παραδίδοντας σ' αυτούς ένα περιβάλλον σαν εκείνο που εσύ γνώρισες.

Το περιβάλλον απειλείται με εξάντλησι και αλλοίωσι. Λίγοι ενδιαφέρονται γι' αυτό ειλικρινά και ενημερωμένα. Κι επειδή δεν ακούγονται, η κατάσταση χειροτερεύει. Πύκνωσε λοιπόν τις τάξεις εκείνων των λίγων που σήμερα αγωνίζονται για το περιβάλλον.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ, ένωσε τις προσπάθειές σου με τις προσπάθειες της Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. για την προστασία του περιβάλλοντός σου.

Η θάλασσα και τα δάση είναι οι μόνες πηγές του οξυγόνου και της ζωής. Προσπάτεψε και τα δυο μ' όλες σου τις δυνάμεις.

Οποιοσδήποτε μπορεί να ζητήσει ΔΩΡΕΑΝ περισσότερα αντίτυπα των «44 Σημείων Προστασίας του Περιβάλλοντος» με μια απλή επιστολή του προς την Ε.Ρ.Υ.Ε.Α., Ξενοφώντος 14, Αθήναι 118.

ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ, ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΕΣ, εγγράψετε τους Δήμους, τις Κοινότητες και τα Γυμνάσια σαν μέλη της Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. Με 150 δραχμές για δικαίωμα εγγραφής και 300 δραχμές τον χρόνο συνδρομή, θα παίρνετε το Ενημερωτικό Δελτίο και όλες τις εκδόσεις της Εταιρείας ΔΩΡΕΑΝ. Θα ενημερώνεσθε για ό,τι γίνεται στη χώρα μας αλλά και σε όλο τον κόσμο και θα βοηθήσετε να διατηρηθή το περιβάλλον σας καθαρό.

Το νερό και ο αέρας, τα φυτά και τα δέντρα, δεν γνωρίζουν σύνορα. Ό,τι γίνεται ή ό,τι δεν γίνεται για τον έλεγχο της αλλοιώσεως και για την προστασία του περιβάλλοντος σε μια χώρα επιδρά στους κατοίκους που ζουν στις γειτονικές περιοχές ή χώρες.

Ο εκδόσεις της Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. συντάσσονται από Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν οι κ.κ. Ανδρ. Γεωργαλάς, Απ. Γρημάνης, Δημ. Ζαφειρόπουλος, Α. Κώνστας, Στ. Πικούλης και Θ. Τσατσάς.

Υπεύθυνος της συντάξεως, συμφώνως τω Νόμω, είναι ο κ. Σ. Πικούλης, Παιδεστού 6, Ν. Σμύρνη, Τηλ. 324-3534, 9420-306.

Τα γραφεία της Ε.Ρ.Υ.Ε.Α. είναι επί της οδού Ξενοφώντος 14, 3^{ος} όροφος. Τηλ. 324-3534 – Αθήναι (118).

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ – ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ «ΠΑΤΡΙΣ» Α.Ε.
ΑΘΗΝΑΙ, ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ 58.
ΤΗΛΕΦ. 3465.347 – 3468.216